

Monumentnummer*: 506625

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 februari 1997
Kadaster deel/nr: 10291/42

Monumentnaam**

Vml. Technische Dienst N.V. Sphinx

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Maastricht	Maastricht	Limburg

Straat*	Nr*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Boschstraat	5	A	6211 AS	Maastricht		Boschstraatkwartier
Boschstraat	7		6211 AS	Maastricht		Boschstraatkwartier

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kad. object*	Appartement	Grondperceel
Maastricht	A			7957

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Fabriekspand, 1905, gesitueerd op de hoek van Bassin en Boschstraat, gebouwd als WERKPLAATS van de N.V. Sphinx. Het gebouw wordt aan de zuidzijde begrensd door het Bassin, aan de westzijde door de Boschstraat, aan de noordzijde door de tot woning verbouwde remise van de Maastrichtse Omnibusmaatschappij. Aan de oostzijde, tussen de achtergevel van de werkplaats en de elektriciteitscentrale, werd naderhand een materialenmagazijn gebouwd. Dit magazijn is uitgesloten van bescherming.

Omschrijving

De Sphinx-werkplaats is een bouwvolume van een, respectievelijk twee bouwlagen op een rechthoekige plattegrond die ten opzichte van de Boschstraat in lengterichting is gesitueerd. Het kleine zuidelijke volume telt een bouwlaag en wordt gedekt door een plat dak. De eigenlijke werkplaats kenmerkt zich door een langgerekte kopgevel over twee lagen, waarachter dwarsgeplaatste sheddakconstructie met pannen, zink en glas.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De werkplaats heeft een symmetrische voorgevel. In de eerste laag een centraal geplaatste, segmentboogvormige, dubbele houten inrijpoort, aan weerszijden geflankeerd door een zestal vensterassen. In elke as tweegewijs gekoppelde stalen segmentboogvensters met kleine roedeverdeling, verdiept in een segmentboogvormige lijst. Verticale gevelgeleding door veertien lisenen, bekroond door een eenvoudig baksteenkapiteel met ruitornament. Tussen de bouwlagen een profiellijst met muizetanddecoratie. In de blinde tweede bouwlaag bevindt zich grote blinde imitatie-vensterlijsten muurvlak en een kroonlijst met muizetanddecoratie.

De uitbreiding aan de zuidzijde heeft aan de Boschstraatzijde een symmetrische gevel met drie traveeën, een centraal geplaatste deur met bovenlicht, acht lisenen en een horizontale muizetandlijst. De gevel aan de zuidzijde, langs de hellingbaan naar het Bassin, is eveneens ingedeeld met behulp van baksteenlisenen. Stalen vensters, veelal van recente datum, in segmentbooglijsten met bakstenen vulstukken.

De entreepartijen van werkplaats en zuidvolume waren in het oorspronkelijke ontwerp voorzien van een frontonbekroning met pinakels en het opschrift "1834 P.R. 1905".

Het geheel heeft een geprofileerde gepleisterde plint, een rode bakstenen optrek, hardstenen dorpels of dorpellijsten. Diverse horizontale geledingen in pleisterwerk. Gesneden voegen.

De vormgeving van de bakstenen achtergevel is aangepast aan de getande lijn van de sheddakconstructie. Ook deze gevel wordt geleed door baksteenlisenen, horizontale gevellijsten en een kroonlijst. Muizetanddecoraties. Segmentboogvormige stalen vensters, dubbele houten poorten.

Waardering

De voormalige werkplaats is van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische en typologische ontwikkeling. De architectuurhistorische waarden worden bepaald door de bouwstijl, het materiaalgebruik en de ornamentiek. Het pand behoort ten dele tot het reeds beschermde stadsgezicht, is vanwege de situering verbonden zijn met de industriële ontwikkeling van Maastricht, is van bijzondere betekenis voor het aanzien van de stad en heeft een sterke historisch-ruimtelijke relatie bestaat met omringende wateren en wegen. De fabriekshallen beschikken over een redelijke architectonische gaafheid en zijn van belang in relatie tot de structurele gaafheid van de stedelijke omgeving. De hallen beschikken over een hoge typologische en functionele zeldzaamheidswaarde.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Fabriekshal